

روزنامه سیاسی اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

روزنامه

یکشنبه ۱۳ اسفند ۱۴۰۲ _ ۲۲ شعبان ۱۴۴۵ _ ۳ مارس ۲۰۲۴ سال هشتم _ شماره ۲۳۷۶ _ ۸ صفحه _ قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

تحریم؛ توفیق اجباری برای افزایش در آمد مالیاتی

خاندوزی: مردم باید هزینه تحریم را بپردازند

آخرین اخبار از نتایج بیانگر تصاحب کرسی‌های مجلس دوازدهم از سوی خالص‌سازان است

شکست چنارهای اصولگرا از پاجوش‌ها!

همدلی | آرزو بخششنده: برای کسانی که تحلیل شرایط کرده بودند و حتی برای مردم کوچو و بازار چندان شوک‌آور نیست که فرمان در مجلس آینده به دست تندروها باشد. آمار و ارقام اولیه از انتخابات نیز همین را می‌گوید. به نظر می‌رسد خالص‌سازان حداقل در تهران دست بالا را دارند و خبرهای منتشر شده از شمارش آرا نشان می‌دهد که منتقدان قالیباف و حداد عادل وضع بهتری نسبت به دیگران دارند …

گفته شد: این کار «تورم انتظاری» را بالا می‌برد توجیه مخالفت با افزایش حقوق کارگران و کارمندان

← یادداشت

الزام‌های نمایندگی مؤثر

نادر اسدسی – نمایندگی مؤثر نه یک انتخاب، بلکه به ضرورت برای استقرار نظام مردم‌سالار است. طبق «اصل اول قانون اساسی»، تمامی جلوه‌های حاکمیت در نظام جمهوری اسلامی ایران مولود از اراده‌ی مردم معرفی شده است. از سوی دیگر، در «اصل ششم» همین قانون، جایگاه و مقام شامخ نمایندگی برای کارگزاران نظام سیاسی روشن شده است. لذا مفهوم مخالف گزاره‌های فوق این است که هر زمان، قدرتی (اعم از قوه‌ی مقننه و مجریه) خارج از مسیر این نظام نمایندگی تشکیل شود؛ از جه اعتبار ساقط خواهد بود؛ چراکه، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران فرآیند مشخصی را برای استقرار نظام نمایندگی مؤثر در نظر گرفته است.

علاوه بر ظرفیت‌های موجود در قانون اساسی، در قوانین انتخاباتی ما نیز (تبصره‌ی ماده ۱۶ قانون انتخابات مجلس– مصوب ۱۴۰۲/۵)، اقدامات تقنینی ستودنی در ارتقای نظام انتخاباتی کشور و نتیجتاً، تحقق یک نظام نمایندگی مؤثر تدارک دیده شده است. به‌طوری که طبق همان قانون، وزارتین آموزش و پرورش و علوم مکلف به ترویج هنجارهای انتخاباتی و نهادینه کردن پدیده‌ی انتخابات در فرهنگ عمومی مردم شده‌اند.

اما فارغ از معماری‌های انتخاباتی شایسته که برای رسیدن به نظام نمایندگی مؤثر در کشورهای مردم‌سالار پیش‌بینی شده است، شوربختانه، نمایندگی‌های غیر مؤثر همچنان بر سپهر سیاسی برخی از کشورها سایه انداخته و پایه‌های مردم‌سالاری را سست و لرزان کرده است در همین راستا، به مصداق و عناوینی از این نمایندگی‌ها اشاره می‌نماییم:

۱_نماینده‌گی غیر مؤثر ناشی از شبسه انتخابات: این نوع از نظام نمایندگی برگرفته از یک نظام انتخابات نمایشی است. با این توضیح که جمعی از انتخاب شوندگان (داوطلبان انتخاباتی) ناشئ به‌مانند یک ویتزین انتخاباتی در نظر گرفته می‌شوند اما در پس پرده‌ی انتخاباتی، نیروهای خودی برای تصاحب قدرت باطراحی و جئامایی می‌شوند. لذا در پایان فرآیند انتخابات افرادی نسبتاً متفاوت با قدرت تأثیر گذاری پایین صاحب کرسی‌های نمایندگی می‌شوند.

۲_نماینده‌گی غیر مؤثر ناشی از انتخابات تحت کنترل و نظارت: در این نوع از نظام نمایندگی، انتخابات به‌منابه یک تکلیف الزام‌آور و واقعیتی غیرقابل انکار تلقی شده که مردم با تهدید و اکراه به پای صندوق‌های رأی کشانده می‌شوند و بعضاً حتی با توسل به قوه‌ی قهریه تاش می‌شود تا با اجبار و اکراه یک مشارکت سیاسی بالایی به معرض نمایش گذاشته شود. گفته می‌شود، در این نوع از نمایندگی‌ها، چنانچه مردم با آرای انتخاباتی خود به تأیید نظام نمایندگی پیروز اقدام نکنند، ممکن است که حتی تحت تعقیب نظام نمایندگی مزبور نیز قرار بگیرند.

۳_نماینده‌گی ناشی از بیعت و پیمان: در این نوع از نظام نمایندگی، ملاک شهروند محسوب شدن افراد تحت تابعیت آن نظام، بیعت کردن ایشان با نظام نمایندگی حاکم است. این وضعیت در برخی از کشورهای آسیای میانه و شیخ نشین‌های حاشیه‌ی خلیج فارس همچنان مرسوم و جاری است؛ لذا در این‌دست از ممالک، نظام نمایندگی صاحب کرسی و قدرت، از طریق گرفتن بیعت و پیمان از شهروندان، آنان را به مشارکت سیاسی و اعمال حق تعیین سرنوشت‌شان مجاب می‌کنند.

اما، در قبال انواع نظام نمایندگی غیر مؤثر که سامانه‌ی مردم‌سالاری آشکارا در حاشیه قرار گرفته و با استفاده‌ی اجزای از شهروندان، نظام نمایندگی غیر مفیدی تدارک دیده می‌شود، در بیشتر ممالک دنیا با نظام نمایندگی مؤثر و پاسخگو نیز مواجه‌ایم. با این توضیح که، در این نوع از نظام نمایندگی، امر تعیین سرنوشت به‌مانند یک «حق» و نه «حکم الزام‌آور» تلقی شده و مردم با صاحب اختیار دانستن خود برای شرکت در این جشنواره‌ی سیاسی، خودشان را وام‌دار نظام نمایندگی تلقی می‌نمایند و به‌طور خودجوش و با میل و رغبت قلبی خود در پای صندوق‌های رأی حاضر می‌شوند تا بدین ترتیب یک نظام نمایندگی مؤثری را ترتیب بدهند.اما در ارتباط با نوع نظام نمایندگی حاکم بر جمهوری اسلامی ایران باید گفت که، قانون‌گذار اساسی در «اصل پنجاه و ششم» قانون اساسی با تأکید بر حق تعیین سرنوشت سیاسی به‌منابه حقی خدادادی و سلب‌ناپذیر، نوع مشارکت سیاسی مردم و شرکت آنان در انتخابات را به‌منزله‌ی یک «حق و امتیاز و اختیار» معرفی کرده است که طی آن، مردم به‌مانند صاحبان اصلی نظام، بر اساس اعتقاد دیرینه‌یشان بر حکومت حق و عدل قرآن، «مختیر و مختار» در بکارگیری این حق مسلم تلقی شده‌اند، تا بدین ترتیب یک نظام نمایندگی مؤثر و کارایی را تاسیس و تدارک ببینند.

حقوقدان

بازمانده ستاره دو و میدانی از رقابت با بزرگان و انگشت اتهام به سوی فدراسیون

فصیحی: نه پاداش و نه حواله تنها «جهانی» را می‌خواستیم

همدلی | یکی دیگر از اتفاقات جالب ورزش ایران با بازماندن فرانزه فصیحی، دوندۀ سرعتی از رقابت‌های دوومیدانی داخل سالن قهرمانی جهان رقم خورد؛ آن هم به دلیل ضعف ساختار فدراسیون دوومیدانی و مشخصاً بخش بین الملل آن! نوزدهمین دورۀ رقابت‌های دوومیدانی داخل سالن قهرمانی جهان طی روزهای اول تا سوم مارس (۱۱ تا ۱۳ اسفند) به میزبانی شهر گلاسکو در اسکاتلند برگزار می‌شود… **صفحه ۷**

تأملی بر چرایی کاهش میزان مشارکت مردم در انتخابات

نتیجه تمامیت خواهی

حضور مردم در پای صندوق‌های رأی را کم فروغ توصیف می‌کردند و برخی پیش‌بینی کرده بودند میزان مشارکت در این‌ دور از انتخابات نیز به مثابه انتخابات ۹۸ و ۱۴۰۰ **صفحه ۲**

«همدلی» از رنج مردم سیل‌زده سیستان و بلوچستان گزارش می‌دهد

بحرانی که در هیاهو کم شد

← یادداشت‌ها

الزام‌های نمایندگی مؤثر

نادر اسدسی

حقوقدان

نماینده‌گی مؤثر نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت برای استقرار نظام مردم‌سالار است. طبق «اصل اول قانون اساسی»، تمامی جلوه‌های حاکمیت در نظام جمهوری اسلامی ایران مولود از اراده‌ی مردم معرفی شده است. از سوی دیگر، در «اصل ششم» همین قانون، جایگاه و مقام شامخ نمایندگی برای کارگزاران نظام سیاسی روشن شده است. لذا مفهوم مخالف گزاره‌های فوق این است که هر زمان، قدرتی (اعم از قوه‌ی مقننه و مجریه) خارج از مسیر این نظام نمایندگی تشکیل شود؛ از درجه اعتبار سلساقط خواهد بود؛ چراکه، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران فرآیند مشخصی را برای استقرار نظام نمایندگی مؤثر در نظر گرفته است.

پرفورمنس رهبر اصلاحات

مهدی دهقان نیری

فعال سیاسی

سیاست به مانند یک شطرنج است؛ باحرکت اشتباه یک مهره، کیش می‌شوی و باحرکت درست مات می‌کنی . اما این بار مرد محبوب و محبوب سیاست به دنبال کیش ومات نبود.ایشان نگاه دیگری دارد. او حتی حاضر بوده قضاوت‌های اشتباه تندروها را در خود نگه دارد. تهمت های دشمنان داخلی را تحمل کند، از آبروی خود بگذرد تا آشتی ملی که آرزوی قلبی اوست، تحقق یابد. همچنین عزت ملت ومنافع ملی و همچنین آرمان‌های انقلاب و دغدغه‌های رهبری مبنی بر حل مشکلات کشور محقق شود. . بهترین واژه سیاسی که می‌توان پیدا کرد؛ «پرفورمنس» بود و یا اعتراضی مدنی و مسالمت آمیز…

باج خواهی پوتین از غرب

یک کار شناس اروپای شرقی گفت:باج‌گیری پوتین اولین و احتمالاً آخرین نیست و غرب باید نیروهای ناتو را برای کمک به او کراین مستقر کند.البته حضور نظامیان غربی در اوکراین خط قرمز دیگری از نظر پوتین است که غرب از آن عبور کرده است. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه تهدید کرده که اگر قدرت‌های غربی سربازان خود را به فاصلهای نزدیک به روسیه بفرستند، از سلاح هستهای استفاده خواهد کرد.

به گزارش جماران، الجزیره در گزارشی در این باره می‌نویسد: اظهارات ولادیمیر پوتین در روز پنجشنبه، در یک سخنرانی ملی، از نوع سخنانی بود که معمولاً توسط دیمیتری مدوف، متحد پوتین که از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ به عنوان رئیس‌جمهور روسیه و تا رسیدن به مقام ارشد امنیتی این کشور در سال ۲۰۲۰ به عنوان نخست‌وزیر روسیه خدمت کرد، بیان می‌شد. در طول درگیری در اوکراین، مدوف نسبت به اقدام هسته‌ای از سوی روسیه هشدار داده و پست‌های بی‌شماری در رسانه‌های اجتماعی منتشر کرده که در آنها به نوعی رهبران و کشورهای غربی را تهدید کرده است.الکسی گوش، تحلیلگر ساکن کی یف، به الجزیره می‌گوید: مدوف به سبک کوشننتین تارانتینو، فیلمساز آمریکایی پست‌هایی درباره سواران اخراج‌آمان می‌نوشت و البته این ولادیمیر پوتین بود که بلافاصله جنبه عقلانی را به تهدیدهای غرب از سوی کرملین باز می‌گرداند.

پوتین اکنون در پاسخ به فرضیه اماتوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه در روز دوشنبه مبنی بر اینکه استقرار نیروهای اروپایی در اوکراین را نمی‌توان «مشتفی» کرد، بر پیچیدگی اوضاع در جنگ اوکراین افزوده است.

پوتین تهدیدهای خود را در طول سخنرانی ملی سالانه تکرار کرد. سخنرانی که به دقت طراحی شده و به طور زنده پخش می‌شد و احتمالاً بریده‌هایی از آن تا مدتی در فضای مجازی پخش خواهد شد. او با اشاره ای تلویحی به سخنان رئیس‌جمهور فرانسه گفت: غرب امکان اعزام نیروهای نظامی غربی به اوکراین را اعلام کرده است. عواقب برای مداخله جوان احتمالی بسیار غم‌انگیزتر خواهد بود. آنها باید در نهایت متوجه شوند که ما نیز سلاح‌هایی داریم که می‌تواند اهدافی را در قلمرو آنها هدف قرار دهد. نکاتی که غرب مطرح کرده خطر واقعی درگیری با استفاده از سلاح‌های هسته‌ای و در نتیجه نابودی تمدن را ایجاد کرده است.

مسکو دارای بزرگترین زرادخانه هسته‌ای جهان از جمله نسل جدید موشک‌های مافوق صوت است که چندین برابر سلاح‌های هسته‌ای تاکتیکی غربی‌ها تخمین زده شده است. حالا این پوتین است که به وضوح خط قرمزی در مورد استفاده از سلاح‌های هسته‌ای ترسیم می‌کند.

اما بوریس یوندارف، یک دیپلمات ارشد روسی که پس از حمله روسیه به اوکراین به نشانه اعتراض کار خود را ترک کرده به الجزیره می‌گوید: در سخنان تهدیدآمیز پوتین «هیچ چیز جدیدی» وجود نداشت. یوندارف که تا سال ۲۰۲۲ در دفتر سازمان ملل متحد در ژنو خدمت می‌کرد، افزود: این تهدیدها ترس‌های معمول پوتین و فرافکنی خواسته‌های تحقق نیافته خود به غرب بود.

این اولین باری نیست که مسکو در رویارویی با آمریکا و اروپا دنیا هایش را در آورده است. در سال ۱۹۶۰، نیکیتا خروشچف، نخست‌وزیر اتحاد شوروی، در جلسه مجمع عمومی سازمان ملل متحد، در یک اقدام عجیب و بی‌سابقه، هنگام سخنرانی نماینده فیلیپین که آشکارا در جبهه متحدان آمریکا قرار داشت، لنگه کفش خود را درآورد و با آن روی میز کوبید و بعد جار و جنجال راه انداخت . رهبران اتحاد جماهیر شوروی در اواخر دهه ۱۹۷۰ و اوایل دهه ۱۹۸۰ به طور معمول به احتمال وقوع جنگ هسته‌ای اشاره می‌کردند. در طول جنگ در اوکراین، کرملین از معاهدات کنترل تسلیحات هسته‌ای با واشنگتن خارج شد و بسیاری پیش‌بینی می‌کردند که مسابقه تسلیحاتی جدیدی آغاز شود. پوتین در سال ۲۰۲۲ هنگام اعلام احتمال حمله هسته‌ای گفت: این یک بلوف نیست. گلشیر ایلخاموف، رئیس مرکز مطالعات آسیای مرکزی، یک اندیشکوب در لندن، به الجزیره گفت: «این نخستین بار نیست که پوتین برای ترساندن غرب و متقاعد کردن آن برای عدم ارائه کمک نظامی به اوکراین از تهدید استفاده از سلاح هسته‌ای استفاده کرده است. گذشته، این ترساندن معمولاً توسط مدوف و سایرین مطرح می‌شد، اکنون نوبت پوتین است که آنها را اعلام کند.

ادامه در صفحه ۵